

КАСБ СТАНДАРТИ
ОПЕРАТИВ-ҲАРАКАТ БРИГАДАСИ ЭЛЕКТРОМОНТЕРІ

(касб стандарты номланиши)

Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги, 100047,
Тошкент шаҳри, Яшнабод тумани, Истиқбол кўчаси, 21-уй,
Тел: (998 71) 231-16-61, Расмий сайт: <https://minenergy.uz>,
E-mail: info@minenergy.uz

Рўйхатга олиш рақами

Ташкилотнинг реквизитлари

I. БЎЛИМ
УМУМИЙ МАЪЛУМОТЛАР

Электроэнергетикада тезкор-диспетчерлик бошқаруви

D01.034

(касбий фаолият турининг номланиши)

Дескриптор коди

Мутахассислик фаолияти турининг асосий мақсади:

Электр таъминотининг ишончлилигини, йўқотишларни ва электр энергиясининг сифатини минималлаштиришни ҳисобга олган ҳолда тармоқ ташкилотининг операцион жавобгарлиги соҳасидаги электр тармоқлари комплексини операцион ва технологик бошқариш

Фаолият гурӯҳи:

7412 (МХСК бўйича код)	Электр жиҳозларини таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш бўйича электромонтёрлар ва электромеханиклар (гуруҳ номи)	(МХСК бўйича код)	(гуруҳ номи)

Иқтисодий фаолият турларига тааллуқлилиги:

35.12 (ИФТК коди)	Электроэнергиясини узатиш (иктисодий фаолият турининг номланиши)

П. БЎЛИМ
КАСБ СТАНДАРТИГА КИРИТИЛГАН МЕҲНАТ ВАЗИФАЛАРИНИНГ
ТАСНИФИ
(касбий фаолият турининг вазифалари харитаси)

Умумлаштирилган меҳнат вазифалари			Меҳнат вазифалари		
Код	Номланиши	Малака даражаси	Номланиши	Код	Малака даражаси (нимдаражаси)
A	Юқори малакали ходимнинг раҳбарлиги остида электр иншоотининг технологик иш режимини ва (ёки) электр тармоқлари объективининг иш ҳолатини бошқариш бўйича ишларни бажариш	3	Электр иншоотларида операцион коммутациядан олдин юқори малакали ходимнинг раҳбарлиги остида тайёргарлик тадбирларини амалга ошириш	A/01.3	3
			Юқори малакали ходимнинг раҳбарлиги остида электр иншоотида операцион калитларни ишлаб чиқариш	A/02.3	3
B	Электр иншоотининг технологик иш режимини ва (ёки) 330 kV гача кучланишли электр тармоқлари объективининг иш ҳолатини назорат қилиш	4	Операцион коммутациядан олдин тайёргарлик тадбирларини амалга ошириш	B/01.4	4
			Электр иншоотида операцион калитларни ишлаб чиқариш	B/02.4	4
			Электр иншоотининг технологик иш режимини ва (ёки) электр тармоқлари объективининг иш ҳолатини бошқариш ва объектдаги ишларни назорат қилиш бўйича ишларни тезкор	B/03.4	4

		бошқаришни амалга ошириш		
		Электр иншоотининг нормал ишлаши бузилишининг олдини олиш, ривожланишининг олдини олиш	B/04.4	4
		Электр иншоотининг нормал ишлаши бузилишини бартараф этиш	B/05.4	4

III. БЎЛИМ

УМУМЛАШТИРИЛГАН МЕҲНАТ ВАЗИФАЛАРИНИНГ ТАВСИФИ

3.1. Умумлаштирилган меҳнат вазифаси

Номланиши

Юқори малакали ходимнинг раҳбарлиги остида электр иншоотининг технологик иш режимини ва (ёки) электр тармоқлари объектининг иш ҳолатини бошқариш бўйича ишларни бажариш

Код

A

Малака даражаси

3

Умумлаштирилган меҳнат вазифасининг келиб чиқиши

Асли (+/-)	Аслидан фойдаланилган (+/-)	Аслининг	
		Дескриптор коди	Рўйхатдан ўтказилган рақами
+	-		

Мос лавозимлар (каслар) номланиши	Оператив-харакат бригадаси электромонтёри
Таълим ва ўқишига қўйиладиган талаблар	Бошланғич профессионал таълим ёки ўрта маҳсус таълим ёки қисқа ва ўрта муддатли сертификатланган касбга ўқитиши курслари ёки касбий тажриба
Амалий иш тажрибасига қўйиладиган талаблар	-
Фаолиятни амалга оширишга руҳсат	Камида 18 ёшга тўлган шахслар; Қонунда белгиланган тартибда мажбурий дастлабки (ишга киришда) ва даврий тиббий қўриклардан (имтиҳонлардан),

бериш учун маҳсус талаблар	шунингдек фавқулодда тиббий кўриклардан (имтиҳонлардан) ўтиш; Мустақил ишга қабул қилиш электр энергетикаси ташкилотларида ходимлар билан ишлаш қоидалари талабларига мувофиқ амалга оширилади; Сертификатлар мавжудлиги: - электр хавфсизлиги бўйича II дан паст бўлмаган малака гурухини тайинлаш билан электр иншоотларида ишлашга қабул қилиш тўғрисида; - I дан паст бўлмаган баландликда ишлаш учун хавфсизлик гурухини тайинлаш билан баландликда ишлашга қабул қилиш тўғрисида

Кўшимча тавсифлар:

Хужжатнинг номланиши	Коди	Лавозим (касб) номланиши
ХАЛИКК-2020	7412	Оператив-ҳаракат бригадаси электромонтёри

3.1.1. Мехнат вазифаси

Номланиши	Электр иншоотларида операцион коммутациядан олдин юқори малакали ходимнинг раҳбарлиги остида тайёргарлик тадбирларини амалга ошириш

Коди	A/01.3	Малака даражаси	3

Мехнат вазифасининг келиб чиқиши	Асли (+/-)	Аслидан фойдаланилган (+/-)	Аслининг	
	Дескриптор коди	Рўйхатдан ўтказилган рақами		
	+	-		

Мехнат ҳаракатлари	Электр иншоотларида операцион калитларни ишлаб чиқариш бўйича ишларни бошлашдан олдин (бундан кейин операцион калитлар деб аталади), иловалар билан танишиш, операцион схема (мнемоник схема), стандарт коммутация шакли ёки коммутация шаклини тузиш
	Хизмат кўрсатиладиган электр иншоотида нуқсонлар йўқлиги учун визуал текшириш ўтказиш
	Операцион коммутация бошланишидан олдин электр иншоотларида рухсатсиз шахслар, механизмлар, бегона нарсаларнинг йўқлигини текшириш
	Керакли ҳимоя воситалари, асбоблар, асбоблар, қурилмалар, алоқа воситаларининг мавжудлиги, тўлиқлиги ва хизматга яроқлилигини текшириш
Зарур қўнималар	Электр иншоотларига тезкор техник хизмат кўрсатиш учун асбоблар, маҳсус қурилмалар, ускуналардан фойдаланинг

Зарур билимлар	Электр токи уришидан индивидуал ва жамоавий ҳимоя воситаларидан фойдаланинг
	Электр токидан жабрланганларга биринчи ёрдам кўрсатиш
	Ёнғин ўчириш воситаларидан фойдаланиш
	Электр станциялари ва тармоқларини техник ишлатиш қоидалари
	Электр қурилмаларининг тузилиш қоидалари
	Хизмат кўрсатиладиган электр иншоотининг мақсади, ишлаш принципи ва дизайни
	Электротехника асослари
	Тармоқ ташкилотининг тезкор ходимлари ва электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви субъектининг диспетчерлик ходимларининг технологик ўзаро таъсири тартибини белгилайдиган асосий ҳужжатлар
	Электр энергетикасида тезкор диспетчерлик назорати субъектининг диспетчерлик марказининг операцион зонасида тезкор диспетчерлик назоратини ташкил этиш тўғрисидаги Низом
	Тармоқ ташкилотининг операцион жавобгарлиги соҳасида операцион ва технологик бошқарувни ташкил этиш тўғрисидаги Низом
	Тезкор музокараларни ўтказиш тартиби бўйича кўрсатмалар
	Электр иншоотларида операцион калитларни ишлаб чиқариш бўйича кўрсатмалар
	Тармоқларга тезкор техник хизмат кўрсатиш бўйича ҳужжатлар
	Хизмат кўрсатиладиган электр тармоқлари обьектининг электр уланишлари диаграммаси
	Субстансияларда, навбатчилик станцияларида ва эксплуатацион транспорт воситаларида ўрнатиладиган алоқа турлари, улардан фойдаланиш қоидалари
	Технологик назорат ва бошқарув остида бўлган ўрни ҳимояси ва автоматлаштириш мосламаларининг (бундан кейин рпа деб аталади) мақсади ва ишлаш принципи
	РЗА қурилмаларининг уланиш схемалари, қувват манбалари ва РЗА қурилмаларининг қувват даврлари
	РЗА қурилмалари, коммутация мосламалари ва РЗА сигнализация қурилмаларининг шкафлари ва панелларининг жойлашиши, обьектдаги коммутация мосламалари ва коммутаторларнинг жойлашуви ва мақсади
	Корхонада ўрнатилган РПА қурилмалари учун техник кўрсатмалар
	Телемеханика қурилмаларини ўрнатиш жойлари
	Электр иншоотларида ишлатиладиган ҳимоя воситаларини ишлатиш ва синовдан ўтказиш бўйича кўрсатмалар
	Мехнат функцияси фаолиятини тартиба солувчи меҳнатни муҳофаза қилиш, саноат ва ёнғин хавфсизлиги, саноат санитарияси ва ёнғиндан ҳимоя қилиш талаблари

	Ишлаб чиқаришдаги баҳтсиз ҳодисаларда биринчи ёрдам кўрсатиш бўйича кўрсатмалар
	Электр энергетикаси ташкилотларида ходимлар билан ишлаш қоидалари
	Ходимларни фавқулодда вазиятлар ва ёнғинларнинг олдини олиш бўйича ўқитиши қоидалари ва тартиби
Бошқа тавсифлар	-

3.1.2. Мехнат вазифаси

Номланиши	Юқори малакали ходимнинг раҳбарлиги остида электр иншоотида операцион калитларни ишлаб чиқариш		
Коди	A/02.3	Малака даражаси	3
Мехнат вазифасининг келиб чиқиши	Асли (+/-)	Аслидан фойдаланилган (+/-)	Аслининг Дескриптор коди Рўйхатдан ўтказилган рақами
	+	-	

Мехнат харакатлари	Электр иншоотида операцион калитларни ишлаб чиқариш учун электр иншоотини (катта сменани) бошқарувчи тезкор ва (ёки) диспетчерлик ходимларининг бўйруғини олиш
	Технологик иш режимини ва (ёки) иш ҳолатини ўзгартириш учун электр иншоотларининг коммутация мосламаларини, рпа коммутация мосламаларини бошқариш ва қўзғайсан тумчачаларида операцияларни бажариш
	Ваколатли шахсларнинг руҳсати билан қулфлаш мосламаларини қулфдан чиқариш бўйича операцияларни бажариш
	Коммутация шаклига мувофиқ текшириш операцияларини бажариш
	Электр иншоотларини ишлатиш пайтида меҳнатни мухофаза қилиш талабларига мувофиқ техник тадбирларни амалга oshiриш
Зарур кўнималар	Электр иншоотларига тезкор техник хизмат кўрсатиш учун асбоблар, маҳсус қурилмалар, ускуналардан фойдаланинг
	Электр токи уришидан индивидуал ва жамоавий ҳимоя воситаларидан фойдаланинг
	Электр токидан жабрланганларга биринчи ёрдам кўрсатиш
	Ёнғин ўчириш воситаларидан фойдаланинг
Зарур билимлар	Электр станциялари ва тармоқларини техник ишлатиш қоидалари
	Электр қурилмаларининг тузилиш қоидалари
	Хизмат кўрсатиладиган электр иншоотининг мақсади, ишлаш принципи ва дизайни
	Электротехника асослари

	Тармоқ ташкилотининг тезкор ходимлари ва электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви субъектининг диспетчерлик ходимларининг технологик ўзаро таъсири тартибини белгилайдиган асосий ҳужжатлар
	Электр энергетикасида тезкор диспетчерлик назорати субъектининг диспетчерлик марказининг операцион зонасида тезкор диспетчерлик назоратини ташкил этиш тўғрисидаги Низом
	Тармоқ ташкилотининг операцион жавобгарлиги соҳасида операцион ва технологик бошқарувни ташкил этиш тўғрисидаги Низом
	Тезкор музокараларни ўтказиш тартиби бўйича кўрсатмалар
	Электр иншоотларида операцион калитларни ишлаб чиқариш бўйича кўрсатмалар
	Тармоқларга тезкор техник хизмат кўрсатиш бўйича ҳужжатлар
	Хизмат кўрсатиладиган электр тармоқлари обьектининг электр уланишлари диаграммаси
	Субстанцияларда, навбатчилик станцияларида ва эксплуатацион транспорт воситаларида ўрнатиладиган алоқа турлари, улардан фойдаланиш қоидалари
	Технологик назорат ва бошқарув остида РПА қурилмаларининг мақсади ва ишлаш принципи
	РЗА қурилмаларининг уланиш схемалари, қувват манбалари ва РЗА қурилмаларининг қувват даврлари
	РЗА қурилмалари, коммутация мосламалари ва РЗА сигнализация қурилмаларининг шкафлари ва панелларининг жойлашиши, обьектдаги коммутация мосламалари ва коммутаторларнинг жойлашуви ва мақсади
	Корхонада ўрнатилган РПА қурилмалари учун техник кўрсатмалар
	Телемеханика қурилмаларини ўрнатиш жойлари
	Электр иншоотларида ишлатиладиган ҳимоя воситаларини ишлатиш ва синовдан ўтказиш бўйича кўрсатмалар
	Мехнат функцияси фаолиятини тартибга солувчи меҳнатни муҳофаза қилиш, саноат ва ёнғин хавфсизлиги, саноат санитарияси ва ёнғиндан ҳимоя қилиш талаблари
	Ишлаб чиқаришдаги баҳтсиз ҳодисаларда биринчи ёрдам кўрсатиш бўйича кўрсатмалар
	Электр энергетикаси ташкилотларида ходимлар билан ишлаш қоидалари
Бошқа тавсифлар	-

3.2. Умумлаштирилган меҳнат вазифаси

Номланиши

Электр иншоотининг технологик иш режимини ва (ёки) 330 kV гача кучланишли электр тармоқлари обьектининг иш ҳолатини назорат қилиш

Коди	В	Малака даражаси	4

Мехнат вазифасининг келиб чиқиши	Асли (+/-)	Аслидан фойдаланилган (+/-)	Аслининг Дескриптор коди	
	Рўйхатдан ўтказилган рақами			
+	-			

Мос лавозимлар (номланиши)	Оператив-ҳаракат бригадаси электромонтёри
Таълим ва ўқишига қўйиладиган талаблар	Бошланғич профессионал таълим ва касбий тажриба ёки ўрта профессионал таълим ёки таълим муассасалари негизида касбга ўқитиш дастурлари бўйича узоқ муддатли касбга ўқитиш курслари ёки давомийлиги 1 йилдан кам бўлмаган валидациядан ўтган касбга ўқитиш бўйича таълим дастурлари
Амалий иш тажрибасига қўйиладиган талаблар	Камида бир йил соҳа йўналиши бўйича иш тажрибаси
Фаолиятни амалга оширишига руҳсат бериш учун маҳсус талаблар	Камида 18 ёшга тўлган шахслар; Конунда белгиланган тартибда мажбурий дастлабки (ишга киришда) ва даврий тиббий кўриклардан (имтиҳонлардан), шунингдек фавқулодда тиббий кўриклардан (имтиҳонлардан) ўтиш; Мустақил ишга қабул қилиш электр энергетикаси ташкилотларида ходимлар билан ишлаш қоидалари талабларига мувофиқ амалга оширилади; Сертификатлар мавжудлиги: - электр хавфсизлиги бўйича III дан паст бўлмаган малака гурухини тайинлаш билан электр иншоотларида ишлашга қабул қилиш тўғрисида; - I дан паст бўлмаган баландликда хавфсизлик гурухини тайинлаш билан баландликда ишлашга қабул қилиш тўғрисида.

Қўшимча тавсифлар:

Хужжатнинг номланиши	Коди	Лавозим (касб) номланиши
ХАЛИКК-2020	7412	Оператив-ҳаракат бригадаси электромонтёри

3.2.1. Мехнат вазифаси

Номланиши	Операцион коммутациядан олдин тайёргарлик тадбирларини амалга ошириш

Коди	В/01.4	Малака даражаси	4

Мехнат вазифасининг келиб чиқиши	Асли (+/-)	Аслидан фойдаланилган (+/-)	Аслининг	
			Дескриптор коди	Рўйхатдан ўтказилган рақами
	+	-		

Мехнат харакатлари	Электр тармоғининг ҳолати, хизмат кўрсатиладиган объектнинг электр уланишлари даврларининг ўзгариши билан танишиш Тармоқнинг технологик режимини ва (ёки) объектнинг иш ҳолатини ўзгартириш учун аризаларни қабул қилиш ва тасдиқлаш Операцион калитларни ишлаб чиқаришни бошлашдан олдин зарур ҳимоя воситалари, асбоблар, асбоблар, қурилмалар, алоқа воситаларининг мавжудлиги, тўлиқлиги ва хизматга яроқлилигини текшириш Хизмат кўрсатиладиган электр иншоотида нуқсонлар йўқлиги учун визуал текшириш ўтказиш
	Операцион коммутация бошланишидан олдин электр иншоотларида рухсатсиз шахслар, механизмлар, бегона нарсаларнинг йўқлигини текшириш
	Операцион калитларни ишлаб чиқаришдан олдин стандарт коммутация шаклидан фойдаланиш имкониятини текшириш, агар стандарт шаклдан фойдаланиш мумкин бўлмаса (йўқ бўлса) - коммутация шаклини тузиш, рўйхатдан ўтказиш
	Электр уланишларининг график диаграммаларини ўқинг Касбий вазифаларни самарали бажариш учун зарур бўлган операцион хужжатлар билан ишлаш Электр токи уришидан индивидуал ва жамоавий ҳимоя воситаларидан фойдаланинг Электр иншоотига тезкор техник хизмат кўрсатиш учун асбоблар, маҳсус қурилмалар, ускуналар ва ўлчаш асбобларидан фойдаланинг
Зарур кўникмалар	Операцион музокаралар олиб боринг Техник хужжатларни сақлаш Электр токидан жабрланганларга биринчи ёрдам кўрсатиш Ёнгин ўчириш воситаларидан фойдаланинг Сменада бўйсунувчи ходимларнинг ишини ташкил қилинг
	Электр станциялари ва тармоқларини техник ишлатиш қоидалари
	Электр қурилмаларининг тузилиш қоидалари
	Хизмат кўрсатиладиган электр иншоотининг мақсади, ишлаш принципи ва дизайни
	Тармоқнинг хизмат кўрсатиладиган қисмидаги электр узатиш линиялари, ускуналари ва қурилмалари рўйхати ва уларни бошқариш усули билан тақсимлаш
	Электротехника асослари
Зарур билимлар	

Тармоқ ташкилотининг тезкор ходимлари ва электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви субъектиниң диспетчерлик ходимларининг технологик ўзаро таъсири тартибини белгилайдиган асосий ҳужжатлар
Электр энергетикасида тезкор диспетчерлик назорати субъектиниң диспетчерлик марказининг операцион зонасида тезкор диспетчерлик назоратини ташкил этиш тўғрисидаги Низом
Тармоқ ташкилотининг операцион жавобгарлиги соҳасида операцион ва технологик бошқарувни ташкил этиш тўғрисидаги Низом
Электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви қоидалари
Электр узатиш линиялари, ускуналари ва қурилмаларининг технологик иш режимини ёки иш ҳолатини ўзгартириш учун аризаларни рўйхатдан ўтказиш, тақдим этиш, кўриб чиқиш ва тасдиқлаш тартиби тўғрисидаги Низом
Субстансияларда, навбатчилик станцияларида ва эксплуатацион транспорт воситаларида ўрнатиладиган алоқа турлари, улардан фойдаланиш қоидалари
Тезкор музокараларни ўтказиш тартиби бўйича кўрсатмалар
Операцион ҳужжатларни юритиш тартиби
Электрда операцион калитларни ишлаб чиқариш бўйича кўрсатмалар
технологик қоидабузарликларнинг олдини олиш ва бартараф этиш бўйича кўрсатмалар
Электр тармоқларига тезкор техник хизмат кўрсатиш бўйича ҳужжатлар
Хизмат кўрсатиладиган электр тармоқлари обьектиниң электр уланишлари диаграммаси
Технологик назорат ва бошқарув остида РПА қурилмаларининг мақсади ва ишлаш принципи
РЗА қурилмаларининг уланиш схемалари, қувват манбалари ва РЗА қурилмаларининг қувват даврлари
РЗА қурилмалари, коммутация мосламалари ва РЗА сигнализация қурилмаларининг шкафлари ва панелларининг жойлашиши, обьектдаги коммутация мосламалари ва коммутаторларнинг жойлашуви ва мақсади
Корхонада ўрнатилган РПА қурилмалари учун техник кўрсатмалар
Телемеханика қурилмаларини ўрнатиш жойлари
Ишлаб чиқаришдаги баҳтсиз ҳодисаларда биринчи ёрдам кўрсатиш бўйича кўрсатмалар
Электр иншоотларида ишлатиладиган ҳимоя воситаларини ишлатиш ва синовдан ўтказиш бўйича кўрсатмалар

	Меҳнат функцияси фаолиятини тартибга солувчи меҳнатни муҳофаза қилиш, саноат ва ёнғин хавфсизлиги, саноат санитарияси ва ёнғиндан ҳимоя қилиш талаблари
	Электр энергетикаси ташкилотларида ходимлар билан ишлаш қоидалари
	Ходимларни фавқулодда вазиятлар ва ёнғинларнинг олдини олиш бўйича ўқитиши қоидалари ва тартиби
Бошқа тавсифлар	-

3.2.2. Меҳнат вазифаси

Номланиши	Электр иншоотида операцион калитларни ишлаб чиқариш		
Коди	B/02.4	Малака даражаси	4
Меҳнат вазифасининг келиб чиқиши	Асли (+/-) +	Аслидан фойдаланилган (+/-) -	Аслининг Дескриптор коди Рўйхатдан ўтказилган рақами

Меҳнат ҳаракатлари	Электр иншоотида операцион калитларни ишлаб чиқариш учун электр иншоотини бошқарадиган тезкор ва (ёки) диспетчерлик ходимларининг буйруғини олиш
	Технологик иш режимини ва (ёки) иш ҳолатини ўзгартириш учун электр иншоотларининг коммутация мосламаларини бошқариш ва қўзғайсан тугмачаларида операцияларни бажариш
	Ваколатли шахсларнинг руҳсати билан қулфлаш мосламаларини қулфдан чиқариш бўйича операцияларни бажариш
	Коммутация шаклига мувофиқ текшириш операцияларини амалга ошириш
	Электр иншоотларини ишлатиш пайтида меҳнатни муҳофaza қилиш талабларига мувофиқ техник тадбирларни амалга ошириш
	Смена ходимлари томонидан операцион калитларни ишлаб чиқаришни назорат қилиш
	Бўйсунувчи ходимларнинг ҳаракатларини назорат қилиш ва мувофиқлаштириш
Зарур қўнималар	Операцион ва техник ҳужжатларни сақлаш
	Электр уланишларининг график диаграммаларини ўқинг
	Касбий вазифаларни самарали бажариш учун зарур бўлган операцион ҳужжатлар билан ишлаш
	Электр токи уришидан индивидуал ва жамоавий ҳимоя воситаларидан фойдаланинг

	Электр иншоотига тезкор техник хизмат кўрсатиш учун асбоблар, махсус қурилмалар, ускуналар ва ўлчаш асбобларидан фойдаланинг Операцион музокаралар олиб боринг Техник хужжатларни саклаш Электр токидан жабрланганларга биринчи ёрдам кўрсатиш Ёнгин ўчириш воситаларидан фойдаланинг Сменада бўйсунувчи ходимларнинг ишини ташкил қилинг Ишларни хавфсиз ишлаб чиқаришни ташкил қилинг
Зарур билимлар	Электр станциялари ва тармоқларини техник ишлатиш қоидалари Электр қурилмаларининг тузилиш қоидалари Хизмат кўрсатиладиган электр иншоотининг мақсади, ишлаш принципи ва дизайни Тармоқнинг хизмат кўрсатиладиган қисмидаги электр узатиш линиялари, ускуналари ва қурилмалари рўйхати ва уларни бошқариш усули билан тақсимлаш Электротехника асослари Тармоқ ташкилотининг тезкор ходимлари ва электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви субъектининг диспетчерлик ходимларининг технологик ўзаро таъсири тартибини белгилайдиган асосий хужжатлар Электр энергетикасида тезкор диспетчерлик назорати субъектининг диспетчерлик марказининг операцион зонасида тезкор диспетчерлик назоратини ташкил етиш тўғрисидаги Низом Тармоқ ташкилотининг операцион жавобгарлиги соҳасида операцион ва технологик бошқарувни ташкил етиш тўғрисидаги Низом Электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви қоидалари Электр узатиш линиялари, ускуналари ва қурилмаларининг технологик иш режимини ёки иш ҳолатини ўзгартириш учун аризаларни рўйхатдан ўтказиш, тақдим етиш, кўриб чиқиш ва тасдиқлаш тартиби тўғрисидаги Низом Субстанцияларда, навбатчилик станцияларида ва эксплуатацион транспорт воситаларида ўрнатиладиган алоқа турлари, улардан фойдаланиш қоидалари Тезкор музокараларни ўтказиш тартиби бўйича кўрсатмалар Операцион ва техник хужжатларни юритиш тартиби Электрда операцион қалитларни ишлаб чиқариш бўйича кўрсатмалар технологик қоидабузарликларнинг олдини олиш ва бартараф этиш бўйича кўрсатмалар Электр тармоқларига тезкор техник хизмат кўрсатиш бўйича хужжатлар

	Хизмат қўрсатиладиган электр тармоқлари объектиning электр уланишлари диаграммаси
	Технологик назорат ва бошқарув остида РПА қурилмаларининг мақсади ва ишлаш принципи
	РЗА қурилмаларининг уланиш схемалари, РЗА қурилмаларининг манбалари ва қувват даврлари
	РПА қурилмалари, коммутация мосламалари ва РПА сигнализация қурилмаларининг шкафлари ва панелларининг жойлашуви, объектдаги коммутация мосламалари ва коммутаторларнинг жойлашуви ва мақсади
	Корхонада ўрнатилган РПА қурилмалари учун техник қўрсатмалар
	Телемеханика қурилмаларини ўрнатиш жойлари
	Ишлаб чиқаришдаги бахтсииз ҳодисаларда биринчи ёрдам қўрсатиш бўйича қўрсатмалар
	Электр иншоотларида ишлатиладиган ҳимоя воситаларини ишлатиш ва синовдан ўтказиш бўйича қўрсатмалар
	Меҳнат функцияси фаолиятини тартибга солувчи меҳнатни муҳофаза қилиш, саноат ва ёнғин хавфсизлиги, саноат санитарияси ва ёнғиндан ҳимоя қилиш талаблари
	Электр энергетикаси ташкилотларида ходимлар билан ишлаш қоидалари
	Ходимларни фавқулодда вазиятлар ва ёнғинларнинг олдини олиш бўйича ўқитиши қоидалари ва тартиби
Бошқа тавсифлар	-

3.2.3. Меҳнат вазифаси

Номланиши	Электр иншоотининг технологик иш режимини ва (ёки) электр тармоқлари объектиning иш ҳолатини бошқариш ва объектдаги ишларни назорат қилиш бўйича ишларни тезкор бошқаришни амалга ошириш

Коди	B/03.4	Малака даражаси	4

Меҳнат вазифасининг келиб чиқиши	Асли (+/-)	Аслидан фойдаланилган (+/-)	Аслининг	
	Дескриптор коди	Рўйхатдан ўтказилган рақами		
	+	-		

Меҳнат харакатлари	Юқори даражадаги тезкор ва (ёки) диспетчерлик ходимлари билан тезкор маълумот алмашиш
	Электр иншоотида операцион калитларни ишлаб чиқариш кетма-кетлигини аниқлаш
	Коммутация шаклини тузишнинг тўғрилигини назорат қилиш
	Операцион калитларни ишлаб чиқариш жараёнида бўйсунувчи смена ходимларининг ҳаракатларини назорат қилиш

	Электр ўрнатиш сменасининг бўйсунувчи ходимларининг харакатларини назорат қилиш ва мувофиқлаштириш Операцион ва техник ҳужжатларни сақлаш Иш жойини тайёрлаш ва жамоани иш жойида ён томонда (тартибда) ишлашга қабул қилиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш Электр иншоотларини ишлатиш пайтида ходимлар томонидан меҳнатни муҳофazа қилиш талабларига риоя етилишини даврий текширувларни ўтказиш Электр иншоотларини ишлатиш пайтида меҳнатни муҳофazа қилиш талаблари бузилганлиги ва (ёки) ишчилар хавфсizлигiga таҳdид соладиган бошқа ҳолатлар аниқланганда жамoанинг ишини тўхtатиб туриш Иш охирида иш жойини қабул қилиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш Қабул қилиш-сменани етказиб бериш
Зарур кўнималар	Электр уланишларининг график диаграммаларини ўқинг Касбий вазифаларни самарали бажариш учун зарур бўлган операцион ҳужжатлар билан ишлаш Электр токи уришидан индивидуал ва жамоавий ҳимоя воситаларидан фойдаланинг Электр иншоотига тезкор техник хизмат кўrsatiш учун асбоблар, маҳsus қурилмалар, ускуналар ва ўлчаш асбобларидан фойдаланинг Операцион музокаралар олиб боринг Техник ҳужжатларни сақлаш Электр токидан жабрланганларга биринчи ёрдам кўrsatiш Ёнгин ўчириш воситаларидан фойдаланинг Сменада бўйсунувчи ходимларининг ишини ташкил қилинг Ишларни хавfсiz ишлаб чиқаришни ташкил қилинг Операцион музокаралар олиб боринг Агар иш икки ёки ундан ортиқ ходим томонидан бажарилган бўлса, сменали ишларни ташкил қилинг Бўйсунувчи смена ходимларининг харакатларини кузатиб боринг Бўйсунувчи смена ходимларининг иш фаолиятини баҳоланг
Зарур билимлар	Электр станциялари ва тармоқларини техник ишлатиш қоидалари Электр қурилмаларининг тузилиш қоидалари Хизмат кўrsatiladiгan электр иншоотининг мақсади, ишлаш принципи ва дизайни Тармоқнинг хизмат кўrsatiladiгan қисмидаги электр узатиши линиялари, ускуналари ва қурилмалари рўйхати ва уларни бошқариш усули билан тақсимлаш Электротехника асослари

	Тармоқ ташкилотининг тезкор ходимлари ва электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви субъектиниң диспетчерлик ходимларининг технологик ўзаро таъсири тартибини белгилайдиган асосий ҳужжатлар
	Электр энергетикасида тезкор диспетчерлик назорати субъектиниң диспетчерлик марказининг операцион зонасида тезкор диспетчерлик назоратини ташкил этиш тўғрисидаги Низом
	Тармоқ ташкилотининг операцион жавобгарлиги соҳасида операцион ва технологик бошқарувни ташкил этиш тўғрисидаги Низом
	Электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви қоидалари
	Электр узатиш линиялари, ускуналари ва қурилмаларининг технологик иш режимини ёки иш ҳолатини ўзгартириш учун аризаларни рўйхатдан ўтказиш, тақдим этиш, кўриб чиқиш ва тасдиқлаш тартиби тўғрисидаги Низом
	Субстанцияларда, навбатчилик станцияларида ва эксплуатацион транспорт воситаларида ўрнатиладиган алоқа турлари, улардан фойдаланиш қоидалари
	Тезкор музокараларни ўтказиш тартиби бўйича кўрсатмалар
	Операцион ва техник ҳужжатларни юритиш тартиби
	Электрда операцион қалитларни ишлаб чиқариш бўйича кўрсатмалар
	технологик қоидабузарликларнинг олдини олиш ва бартараф этиш бўйича кўрсатмалар
	Электр тармоқларига тезкор техник хизмат кўрсатиш бўйича ҳужжатлар
	Хизмат кўрсатиладиган электр тармоқлари обьектиниң электр уланишлари диаграммаси
	Технологик назорат ва бошқарув остида РПА қурилмаларининг мақсади ва ишлаш принципи
	РЗА қурилмаларининг уланиш схемалари, қувват манбалари ва РЗА қурилмаларининг қувват даврлари
	РЗА қурилмалари, коммутация мосламалари ва РЗА сигнализация қурилмаларининг шкафлари ва панелларининг жойлашиши, объектдаги коммутация мосламалари ва коммутаторларнинг жойлашуви ва мақсади
	Корхонада ўрнатилган РПА қурилмалари учун техник кўрсатмалар
	Телемеханика қурилмаларини ўрнатиш жойлари
	Ишлаб чиқаришдаги баҳтсиз ҳодисаларда биринчи ёрдам кўрсатиш бўйича кўрсатмалар
	Электр иншоотларида ишлатиладиган ҳимоя воситаларини ишлатиш ва синовдан ўтказиш бўйича кўрсатмалар
	Мехнат функцияси фаолиятини тартибга солувчи меҳнатни муҳофаза қилиш, саноат ва ёнғин хавфсизлиги, саноат санитарияси ва ёнғиндан ҳимоя қилиш талаблари

	Электр энергетикаси ташкилотларида ходимлар билан ишлаш қоидалари
	Ходимларни фавқулодда вазиятлар ва ёнғинларнинг олдини олиш бўйича ўқитиш қоидалари ва тартиби
	Сменани қабул қилиш ва етказиб бериш тартиби
	Операцион маълумот алмашиш қоидалари
Бошқа тавсифлар	-

3.2.4. Мехнат вазифаси

Номланиши	Электр иншоотининг нормал ишлаши бузилишининг олдини олиш, ривожланишининг олдини олиш		
Коди	B/04.4	Малака даражаси	4
Мехнат вазифасининг келиб чиқиши	Асли (+/-)	Аслидан фойдаланилган (+/-)	Аслининг Дескриптор коди

Мехнат харакатлари	Ташқи манбалар бўйича технологик жараёнлар хавфсизлигига табиий ва техноген таҳдидлар ҳолатини мониторинг қилиш ва таҳлил қилиш
	Махсус иш шароитида объектдаги операцион вазиятни мониторинг қилиш: юқори хавф, муз, момақалдироқ, ёнғин хавфли даврлар, тошқин
	Объектнинг нормал ишлаши бузилишининг олдини олиш ва олдини олиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш зарурлиги тўғрисида қарор қабул қилиш учун объектнинг жорий ва прогноз қилинадиган технологик иш режимини баҳолаш
	Юқори даражадаги тезкор ва диспетчерлик ходимлари билан тезкор ва прогноз маълумотларини алмашиш
	Шошилинч (фавқулодда) аризаларни қабул қилиш, кўриб чиқиш ва тасдиқлаш
	Объектнинг нормал ишлаши бузилишининг олдини олиш ва ривожланишининг олдини олиш бўйича чора-тадбирлар кўлами ва самарадорлигини аниқлаш

	объектнинг нормал ишлаши бузилишининг олдини олиш ва олдини олиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш Операцион калитларни ишлаб чиқаришни бошлашдан олдин зарур химоя воситалари, асбоблар, асбоблар, қурилмалар, алоқа воситаларининг мавжудлиги, тўлиқлиги ва хизматга яроқлилигини текшириш Операцион коммутация бошланишидан олдин электр иншоотларида рухсатсиз шахслар, механизмлар, бегона нарсаларнинг йўқлигини текшириш Хизмат қўрсатиладиган электр иншоотида нуксонлар йўқлиги учун визуал текшириш ўтказиш Технологик иш режимини ва (ёки) иш ҳолатини ўзгартириш учун электр иншоотларининг коммутация мосламаларини бошқариш ва қўзғайсан тугмачаларида операцияларни бажариш Ваколатли шахсларнинг рухсати билан қулфлаш мосламаларини қулфдан чиқариш бўйича операцияларни бажариш Текшириш операцияларини амалга ошириш Электр иншоотларини ишлатиш пайтида меҳнатни муҳофazaga қилиш талабларигa муvofiq tehnik tadbirlarini amalga oshirish Boy'sunuvchi smena hodimlari tomonidan operacion kilitlarini ishab chiqarishtini nazorat qiliш Electr urnatiш smenasining boy'sunuvchi hodimlarinинг haракатlarini nazorat qiliш
Зарур кўнималар	Электр уланишларининг график диаграммаларини ўқинг Касбий вазифаларни самарали бажариш учун зарур бўлган операцион ҳужжатлар билан ишлаш Электр токи уришидан индивидуал ва жамоавий химоя воситаларидан фойдаланинг Электр иншоотига тезкор техник хизмат қўрсатиш учун асбоблар, маҳсус қурилмалар, ускуналар ва ўлчаш асбобларидан фойдаланинг Операцион музокаралар олиб боринг Техник ҳужжатларни сақлаш Электр токидан жабрланганларга биринчи ёрдам қўрсатиш Ёнғин ўчириш воситаларидан фойдаланинг Сменада бўйсунувчи ходимларнинг ишини ташкил қилинг Ишларни хавфсиз ишлаб чиқарishни ташкил қилинг Операцион музокаралар олиб боринг Агар иш икки ёки ундан ортиқ ходим томонидан бажарилган бўлса, сменали ишларни ташкил қилинг Бўйсунувчи смена ходимларининг харакатларини кузатиб боринг Бўйсунувчи смена ходимларининг иш фаолиятини баҳоланг Мавжуд операцион вазиятни баҳоланг

	Операцион ва техник ҳужжатларни сақлаш Объектнинг ишлаш режимини баҳоланг
Зарур билимлар	Электр станциялари ва тармоқларини техник ишлатиш қоидалари Электр қурилмаларининг тузилиш қоидалари Хизмат кўрсатиладиган электр иншоотининг мақсади, ишлаш принципи ва дизайни Тармоқнинг хизмат кўрсатиладиган қисмидаги электр узатиш линиялари, ускуналари ва қурилмалари рўйхати ва уларни бошқариш усули билан тақсимлаш Электротехника асослари Тармоқ ташкилотининг тезкор ходимлари ва электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви субъектининг диспетчерлик ходимларининг технологик ўзаро таъсири тартибини белгилайдиган асосий ҳужжатлар Электр энергетикасида тезкор диспетчерлик назорати субъектининг диспетчерлик марказининг операцион зонасида тезкор диспетчерлик назоратини ташкил етиш тўғрисидаги Низом Тармоқ ташкилотининг операцион жавобгарлиги соҳасида операцион ва технологик бошқарувни ташкил етиш тўғрисидаги Низом Электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви қоидалари Электр узатиш линиялари, ускуналари ва қурилмаларининг технологик иш режимини ёки иш ҳолатини ўзгартириси учун аризаларни рўйхатдан ўтказиш, тақдим етиш, кўриб чиқиш ва тасдиқлаш тартиби тўғрисидаги Низом Субстансияларда, навбатчилик станцияларида ва эксплуатацион транспорт воситаларида ўрнатиладиган алоқа турлари, улардан фойдаланиш қоидалари Тезкор музокараларни ўтказиш тартиби бўйича кўрсатмалар Операцион ва техник ҳужжатларни юритиш тартиби Электрда операцион калитларни ишлаб чиқариш бўйича кўрсатмалар технологик қоидабузарликларнинг олдини олиш ва бартараф етиш бўйича кўрсатмалар Электр тармоқларига тезкор техник хизмат кўрсатиш бўйича ҳужжатлар Хизмат кўрсатиладиган электр тармоқлари объектининг электр уланишлари диаграммаси Технологик назорат ва бошқарув остида РПА қурилмаларининг мақсади ва ишлаш принципи РЗА қурилмаларининг уланиш схемалари, қувват манбалари ва РЗА қурилмаларининг қувват даврлари РЗА қурилмалари, коммутация мосламалари ва РЗА сигнализация қурилмаларининг шкафлари ва панелларининг

	жойлашиши, объектдаги коммутация мосламалари ва коммутаторларнинг жойлашуви ва мақсади
	Корхонада ўрнатилган РПА қурилмалари учун техник кўрсатмалар
	Телемеханика қурилмаларини ўрнатиш жойлари
	Ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисаларда биринчи ёрдам кўрсатиш бўйича кўрсатмалар
	Электр иншоотларида ишлатиладиган ҳимоя воситаларини ишлатиш ва синовдан ўтказиш бўйича кўрсатмалар
	Мехнат функцияси фаолиятини тартибга соловчи меҳнатни муҳофаза қилиш, саноат ва ёнғин хавфсизлиги, саноат санитарияси ва ёнғиндан ҳимоя қилиш талаблари
	Электр энергетикаси ташкилотларида ходимлар билан ишлаш қоидалари
	Ходимларни фавқулодда вазиятлар ва ёнғинларнинг олдини олиш бўйича ўқитиши қоидалари ва тартиби
	Сменани қабул қилиш ва етказиб бериш тартиби
	Операцион маълумот алмашиш қоидалари
	Технологик бузилишларнинг олдини олиш ва бартараф этиш бўйича кўрсатмалар
Бошқа тавсифлар	-

3.2.5. Мехнат вазифаси

Номланиши	Электр иншоотининг нормал ишлаши бузилишини бартараф этиш							
Коди	B/05.4	Малака даражаси		4				
Мехнат вазифасининг келиб чиқиши	Асли (+/-)	Аслидан фойдаланилган (+/-)	Аслининг Дескриптор коди	Рўйхатдан ўтказилган рақами				
Мехнат харакатлари	<table border="1"> <tr> <td>Фавқулодда вазият юзага келганилиги тўғрисида дастлабки маълумотларни олиш, аниқлаштириш ва қайд этиш</td> </tr> <tr> <td>Амалдаги қоидаларга мувофиқ обьектдаги бахтсиз ҳодисалар ва фавқулодда вазиятлар тўғрисида тезкор маълумотларни шакллантириш ва узатиш</td> </tr> <tr> <td>Объектнинг нормал ишлашидаги бузилишларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш зарурлиги тўғрисида қарор қабул қилиш учун объектнинг жорий ва режалаштирилган технологик иш режимини баҳолаш</td> </tr> <tr> <td>Юқори даражадаги тезкор ва (ёки) диспетчерлик ходимлари билан операцион ва прогноз маълумотларини доимий равишда ўзаро алмашишни амалга ошириш</td> </tr> </table>				Фавқулодда вазият юзага келганилиги тўғрисида дастлабки маълумотларни олиш, аниқлаштириш ва қайд этиш	Амалдаги қоидаларга мувофиқ обьектдаги бахтсиз ҳодисалар ва фавқулодда вазиятлар тўғрисида тезкор маълумотларни шакллантириш ва узатиш	Объектнинг нормал ишлашидаги бузилишларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш зарурлиги тўғрисида қарор қабул қилиш учун объектнинг жорий ва режалаштирилган технологик иш режимини баҳолаш	Юқори даражадаги тезкор ва (ёки) диспетчерлик ходимлари билан операцион ва прогноз маълумотларини доимий равишда ўзаро алмашишни амалга ошириш
Фавқулодда вазият юзага келганилиги тўғрисида дастлабки маълумотларни олиш, аниқлаштириш ва қайд этиш								
Амалдаги қоидаларга мувофиқ обьектдаги бахтсиз ҳодисалар ва фавқулодда вазиятлар тўғрисида тезкор маълумотларни шакллантириш ва узатиш								
Объектнинг нормал ишлашидаги бузилишларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш зарурлиги тўғрисида қарор қабул қилиш учун объектнинг жорий ва режалаштирилган технологик иш режимини баҳолаш								
Юқори даражадаги тезкор ва (ёки) диспетчерлик ходимлари билан операцион ва прогноз маълумотларини доимий равишда ўзаро алмашишни амалга ошириш								

Объектнинг нормал ишлашидаги бузилишларни бартараф етиш бўйича чора-тадбирлар кўлами ва самарадорлигини аниқлаш
Объектнинг электр иншоотларини таъмирлаш (захира) учун, илгари таъмирлашга (захирага) қўйилган электр иншоотларини ишга тушириш учун олиб қўйишни тақиқлаш тўғрисида қарор қабул қилиш
Тармоқ ташкилотининг юқори даражадаги тезкор ходимларининг ва (ёки) электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви субъектининг диспетчерлик ходимларининг объектнинг нормал ишлашидаги бузилишларни бартараф етиш чораларини қўриш бўйича буйруқларини (буйруқларини) бажариш
Электр энергиясини (қувватни)истеъмол қилиш режимини фавқулодда чеклаш жадвалларини киритиш
Операцион калитларни ишлаб чиқаришни бошлашдан олдин зарур ҳимоя воситалари, асбоблар, асбоблар, қурилмалар, алоқа воситаларининг мавжудлиги, тўлиқлиги ва хизматга яроқлиигини текшириш
Операцион коммутация бошланишидан олдин электр иншоотларида рухсатсиз шахслар, механизмлар, бегона нарсаларнинг йўқлигини текшириш
Хизмат қўрсатиладиган электр иншоотида нуқсонлар йўқлиги учун визуал текшириш ўтказиш
Ҳимоя панеллари ва автоматлаштиришни текшириш
Фавқулодда ускуналарни текширишни амалга ошириш
Электр иншоотларида операцион коммутация ишлаб чиқариш
Таъмирлаш ходимларини қабул қилишни таъминлаш учун объектнинг шикастланган электр иншоотини (электр иншоотининг бир қисми) тезда ажратиш
Технологик иш режимини ва (ёки) иш ҳолатини ўзгартириш учун электр иншоотларининг коммутация мосламаларини бошқариш ва қўзғайсан тутмачаларида операцияларни бажариш
Ваколатли шахсларнинг рухсати билан қулфлаш мосламаларини қулфдан чиқариш бўйича операцияларни бажариш
Бузилишнинг ривожланишининг олдини олиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш, технологик бузилиш таъсир қилмайдиган объектнинг жиҳозларига зарар етказиш, бўйсунувчи ходимларнинг шикастланишини истисно қилиш
Истеъмолчилар учун фавқулодда вазиятдан кейинги ишончли электр таъминоти схемасини яратиш
Текшириш операцияларини амалга ошириш
Электр иншоотларини ишлатиш пайтида меҳнатни муҳофаза қилиш талабларига мувофиқ техник тадбирларни амалга ошириш
Бўйсунувчи смена ходимлари томонидан операцион калитларни ишлаб чиқаришни назорат қилиш

	Электр ўрнатиш сменасининг бўйсунувчи ходимларининг харакатларини назорат қилиш Тегишли тармоқ ташкилотлари, электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви субъекти, муниципалитетлар, ҳокимият органлари билан объектнинг нормал ишлами бузилишини бартараф этишда ўзаро ҳамкорлик Таъмирлаш, фавқулодда вазиятларни тиклаш, мобил гурухлар ишларини мувофиқлаштириш
Зарур кўникмалар	Электр уланишларининг график диаграммаларини ўқиш Касбий вазифаларни самарали бажариш учун зарур бўлган операцион ҳужжатлар билан ишлаш Электр токи уришидан индивидуал ва жамоавий ҳимоя воситаларидан фойдаланиш Электр иншоотига тезкор техник хизмат кўрсатиш учун асбоблар, маҳсус қурилмалар, ускуналар ва ўлчаш асбобларидан фойдаланиш Операцион музокаралар олиб бориш Техник ҳужжатларни сақлаш Электр токидан жабрланганларга биринчи ёрдам кўрсатиш Ёнғин ўчириш воситаларидан фойдаланиш Сменада бўйсунувчи ходимларининг ишини ташкил қилиш Ишларни хавфсиз ишлаб чиқаришни ташкил қилиш Операцион музокаралар олиб бориш Агар иш икки ёки ундан ортиқ ходим томонидан бажарилган бўлса, сменали ишларни ташкил қилиш Бўйсунувчи смена ходимларининг харакатларини кузатиб бориш Бўйсунувчи смена ходимларининг иш фаолиятини баҳолаш Мавжуд операцион вазиятни баҳолаш Операцион ва техник ҳужжатларни сақлаш Объектнинг ишлаш режимини баҳолаш Мавжуд операцион вазиятни баҳолаш Операцион ва техник ҳужжатларни сақлаш Объектнинг ишлаш режимини баҳолаш Фавқулодда тиклаш ишларини ташкил қилиш Фавқулодда тиклаш ишларини бажариш Таъмирлаш, фавқулодда вазиятларни тиклаш, мобил жамоалар ишларини мувофиқлаштириш
Зарур билимлар	Электр станциялари ва тармоқларини техник ишлатиши қоидалари Электр қурилмаларининг тузилиш қоидалари Хизмат кўрсатиладиган электр иншоотининг мақсади, ишлаш принципи ва дизайни Тармоқнинг хизмат кўрсатиладиган қисмидаги электр узатиши линиялари, ускуналари ва қурилмалари рўйхати ва уларни бошқариш усули билан тақсимлаш Электротехника асослари

	Тармоқ ташкилотининг тезкор ходимлари ва электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви субъектиниң диспетчерлик ходимларининг технологик ўзаро таъсири тартибини белгилайдиган асосий ҳужжатлар
	Электр энергетикасида тезкор диспетчерлик назорати субъектиниң диспетчерлик марказининг операцион зонасида тезкор диспетчерлик назоратини ташкил этиш тўғрисидаги Низом
	Тармоқ ташкилотининг операцион жавобгарлиги соҳасида операцион ва технологик бошқарувни ташкил этиш тўғрисидаги Низом
	Электр энергетикасида тезкор диспетчерлик бошқаруви қоидалари
	Электр узатиш линиялари, ускуналари ва қурилмаларининг технологик иш режимини ёки иш ҳолатини ўзгартириш учун аризаларни рўйхатдан ўтказиш, тақдим этиш, кўриб чиқиш ва тасдиқлаш тартиби тўғрисидаги Низом
	Субстансияларда, навбатчилик станцияларида ва эксплуатацион транспорт воситаларида ўрнатиладиган алоқа турлари, улардан фойдаланиш қоидалари
	Тезкор музокараларни ўтказиш тартиби бўйича кўрсатмалар
	Операцион ва техник ҳужжатларни юритиш тартиби
	Электрда операцион қалитларни ишлаб чиқариш бўйича кўрсатмалар
	технологик қоидабузарликларнинг олдини олиш ва бартараф этиш бўйича кўрсатмалар
	Электр тармоқларига тезкор техник хизмат кўрсатиш бўйича ҳужжатлар
	Хизмат кўрсатиладиган электр тармоқлари обьектиниң электр уланишлари диаграммаси
	Технологик назорат ва бошқарув остида РПА қурилмаларининг мақсади ва ишлаш принципи
	РЗА қурилмаларининг уланиш схемалари, қувват манбалари ва РЗА қурилмаларининг қувват даврлари
	РЗА қурилмалари, коммутация мосламалари ва РЗА сигнализация қурилмаларининг шкафлари ва панелларининг жойлашиши, объектдаги коммутация мосламалари ва коммутаторларнинг жойлашуви ва мақсади
	Корхонада ўрнатилган РПА қурилмалари учун техник кўрсатмалар
	Телемеханика қурилмаларини ўрнатиш жойлари
	Ишлаб чиқаришдаги баҳтсиз ҳодисаларда биринчи ёрдам кўрсатиш бўйича кўрсатмалар
	Электр иншоотларида ишлатиладиган ҳимоя воситаларини ишлатиш ва синовдан ўтказиш бўйича кўрсатмалар
	Мехнат функцияси фаолиятини тартибга солувчи меҳнатни муҳофаза қилиш, саноат ва ёнғин хавфсизлиги, саноат санитарияси ва ёнғиндан ҳимоя қилиш талаблари

	Электр энергетикаси ташкилотларида ходимлар билан ишлаш қоидалари Ходимларни фавқулодда вазиятлар ва ёнғинларнинг олдини олиш бўйича ўқитиш қоидалари ва тартиби Сменани қабул қилиш ва етказиб бериш тартиби Операцион маълумот алмашиш қоидалари Технологик бузилишларнинг олдини олиш ва бартараф этиш бўйича кўрсатмалар Фавқулодда тиклаш ишларини ташкил этиш ва ишлаб чиқариш қоидалари
Бошқа тавсифлар	-

IV. БҮЛİM

КАСБ СТАНДАРТИНИ ИШЛАБ ЧИҚҚАН ТАШКИЛОТЛАР ТҮҒРИСИДАГИ МАЪЛУМОТЛАР

4.1. Ишлаб чиқишга масъул ташкилот

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЭНЕРГЕТИКА ВАЗИРЛИГИ	
(ташкилот номи)	
Энергетика вазири – Ж.Т. Мирзамахмудов	(имзоси)
(раҳбарнинг лавозими ва Ф.И.О.)	

4.2. Ишлаб чиқарувчи ташкилотларнинг номлари

т/р	Номланиши
1.	Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги
2.	“Худудий электр тармоқлари” АЖ
3.	“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖ
4.	Ширин энергетика коллежи

4.3. Касбий малака бўйича тармоқ кенгаши қарори

Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги ҳузуридаги касбий малака ва билимлар бўйича тармоқ кенгаши

(кенгаш номи)

“Оператив-харакат бригадаси электромонтёри” касб стандарти 2023 йил 15 декабрдаги 6-сонли баён билан тасдиқлаш учун тавсия этилган.

(кенгаш қарори)